

Tematyka zajęć, wymagania - cele kształcenia i wychowania w klasie VIII:

1. Budowanie relacji międzyosobowych
2. Na początek: zakochanie
3. O etapach i rodzajach miłości
4. Rozwój psychoseksualny człowieka (lekcja dla grupy dziewcząt)
5. Rozwój psychoseksualny człowieka (lekcja dla grupy chłopców)
6. Seksualność człowieka (lekcja dla grupy dziewcząt)
7. Seksualność człowieka (lekcja dla grupy chłopców)
8. Przedwczesna inicjacja seksualna (lekcja dla grupy dziewcząt)
9. Przedwczesna inicjacja seksualna (lekcja dla grupy chłopców)
10. Choroby przenoszone drogą płciową
11. AIDS
12. Metody rozpoznawania płodności (lekcja dla grupy dziewcząt)
13. Metody rozpoznawania płodności (lekcja dla grupy chłopców)
14. Antykoncepcja i środki wczesnoporonne (lekcja dla grupy dziewcząt)
15. Antykoncepcja i środki wczesnoporonne (lekcja dla grupy chłopców)
16. Niepłodność i wielkie pragnienie dziecka
17. Inicjacja seksualna. Czy warto czekać?
18. Dojrzałość do małżeństwa
19. Wobec choroby, cierpienia i śmierci

Tematyka zajęć; wymagania (Podstawa programowa)	Wymagania Cele szczegółowe kształcenia i wychowania w kl. VIII	Materiał nauczania
1. Budowanie relacji międzyosobowych Wymagania ogólne: II, IV Wymagania szczegółowe: II.8, VI.5, VI.7	Uczeń potrafi: • podać zasady pracy na zajęciach WDŻ, • przyjąć postawę refleksji wobec samego siebie, • dokonać samooceny, • określić, czym jest samowychowanie, • wskazać znaczenie budowania więzi między ludźmi, • wskazać na atuty życia wspólnotowego w organizacjach, stowarzyszeniach, wolontariacie, sporcie itp. Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę wyzwalania autorefleksji niezbędnej do samowychowania, • celowość otwierania się na relacje z innymi ludźmi.	1. Zagadnienia, które będą przedmiotem zajęć WDŻ w klasie VIII. 2. Zasady pracy na lekcjach WDŻ. 3. Autoportret, czyli obraz samego siebie. 4. Czynniki wpływające na rozwój człowieka. 5. Relacje i uczucia wyższe (moralne, patriotyczne), związane z życiem wspólnotowym, np. w harcerstwie, w działalności charytatywnej (wolontariat), organizacjach, stowarzyszeniach, sporcie itp.
2. Na początek: zakochanie	Uczeń potrafi: • scharakteryzować miłość jako postawę życzliwości	1. Miłość i odpowiedzialność. 2. Zakochanie – etapem rozwoju osobowości;

Wymagania ogólne: IV Wymagania szczegółowe: II.8, III.1	i odpowiedzialności, • określić cechy osoby zakochanej, • nazwać emocje towarzyszące zakochaniu, • opisać miłość platoniczną, • uzasadnić, że możliwa jest droga do miłości od przyjaźni, • wskazać na różnice oczekiwań chłopców i dziewcząt w młodości. Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę wypracowania postawy empatii i życzliwości wobec innych.	przygotowaniem do miłości dojrzałej. 3. Chłopiec i dziewczyna – różnice w przeżywaniu miłości. 4. Od zakochania do miłości lub od przyjaźni do miłości.
3. O etapach i rodzajach miłości Wymagania ogólne: IV Wymagania szczegółowe: II.8, III.1	Uczeń potrafi: • przedstawić etapy rozwoju miłości, • dokonać charakterystyki: • miłości warunkowej „jeżeli”, • ze względu na... „ponieważ”, • bezwarunkowej, czyli osobowej, • zaprezentować rodzaje miłości, • opisać postawę osoby kochającej miłością dojrzałą. Uczeń uświadomi sobie, że: • miłości można się uczyć i kształtować postawę dawcy.	1. Miłości można się uczyć. 2. Etapy rozwoju miłości. • miłość upodobania, • miłość pożądania, • miłość życzliwości i troski. 3. Miłość „jeżeli” (warunkowa), „ponieważ” (ze względu na...) i „pomimo” (bezwarunkowa). 4. Miłość dojrzała, czyli pomoc, szacunek, empatia, dobra komunikacja, bliskość, wyłączenie, obdarzanie.
4. Rozwój psychoseksualny człowieka (lekcja dla grupy dziewcząt) Wymagania ogólne: V Wymagania szczegółowe: II.2, II.3, II.5	Uczennica potrafi: • przedstawić biologiczną determinację płci, • omówić znaczenie okresu dzieciństwa i środowiska rówieśniczego dla identyfikacji z własną płcią, • określić, czym jest kobiecość/męskość, • określić rolę uczuć i sposoby uzewnętrzniania, a także ich odbierania. Uczennica uświadomi sobie: • potrzebę akceptacji własnej płciowości, • znaczenie więzi emocjonalnych: przyjaźni, zakochania, miłości.	1. Biologiczna determinacja płci. 2. Wpływ środowiska rodzinnego na rozwój seksualny • komunikowanie uczuć, • ukierunkowanie moralne, • identyfikacja z własną płcią, • wychowanie seksualne. 3. Wpływ środowiska rówieśniczego na rozwój psychoseksualny • wzmacnianie identyfikacji z własną płcią, • kształtowanie umiejętności, nawiązywania kontaktów społecznych, • wstępne doświadczenia seksualne. 4. Męskość, kobiecość i wzajemne uzupełnianie się (komplementarność)
5. Rozwój psychoseksualny człowieka (lekcja dla grupy chłopców) Wymagania ogólne: V Wymagania szczegółowe: II.2, II.3, II.5	Uczeń potrafi: • przedstawić biologiczną determinację płci, • omówić znaczenie okresu dzieciństwa i środowiska rówieśniczego dla identyfikacji z własną płcią, • określić, czym jest kobiecość/ męskość, • określić rolę uczuć i sposoby uzewnętrzniania, a także ich odbierania. Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę akceptacji własnej płciowości, • znaczenie więzi emocjonalnych: przyjaźni, zakochania, miłości.	1. Biologiczna determinacja płci. 2. Wpływ środowiska rodzinnego na rozwój seksualny • komunikowanie uczuć, • ukierunkowanie moralne, • identyfikacja z własną płcią, • wychowanie seksualne. 3. Wpływ środowiska rówieśniczego na rozwój psychoseksualny • wzmacnianie identyfikacji z własną płcią, • kształtowanie umiejętności, nawiązywania kontaktów społecznych, • wstępne doświadczenia seksualne. 4. Męskość, kobiecość i wzajemne uzupełnianie się

6. Seksualność człowieka (lekcja dla grupy dziewcząt) Wymagania ogólne: V Wymagania szczegółowe: III.1, III.2, III.11	Uczennica potrafi: • scharakteryzować trzy poziomy seksualności człowieka, • przedstawić zagadnienie procesu dojrzewania człowieka w sferze seksualnej – przechodzenia od dominanty podkorowej do korowej, • określić, na czym polegają zagrożenia i szkody związane z niedojrzałym i nieodpowiedzialnym traktowaniem popędu seksualnego. Uczennica uświadomi sobie: • potrzebę wypracowania integracji seksualnej i odpowiedzialnego przeżywania własnej płciowości.	1. Trzy poziomy (piętra) seksualności. 2. Integracja seksualna. 3. Popęd seksualny człowieka 4. Pierwsze związki erotyczne; odpowiedzialność i prawo do powiedzenia NIE. 5. Nieuporządkowany popęd seksualny i zagrożenia: • pornografia, • cyberseks, • prostytutka nieletnich.
7. Seksualność człowieka (lekcja dla grupy chłopców) Wymagania ogólne: V Wymagania szczegółowe: III.1, III.2, III.11	Uczeń potrafi: • scharakteryzować trzy poziomy seksualności człowieka, • przedstawić zagadnienie procesu dojrzewania człowieka w sferze seksualnej – przechodzenia od dominanty podkorowej do korowej, • określić, na czym polegają zagrożenia i szkody związane z niedojrzałym i nieodpowiedzialnym traktowaniem popędu seksualnego. Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę wypracowania integracji seksualnej i odpowiedzialnego przeżywania własnej płciowości.	1. Trzy poziomy (piętra) seksualności. 2. Integracja seksualna. 3. Popęd seksualny człowieka. 4. Pierwsze związki erotyczne; odpowiedzialność i prawo do powiedzenia NIE. 5. Nieuporządkowany popęd seksualny i zagrożenia: • pornografia, • cyberseks, • prostytutka nieletnich.
8. Przedwczesna inicjacja seksualna (lekcja dla grupy dziewcząt) Wymagania ogólne: IV, V Wymagania szczegółowe: II.6, III.6, III.7, III.8	Uczennica potrafi: • określić, czym jest przedwczesna inicjacja seksualna, • scharakteryzować związek między aktywnością seksualną a miłością, szacunkiem i odpowiedzialnością, • przedstawić skutki przedwczesnej inicjacji seksualnej, • wymienić argumenty biomedyczne, psychiczne, społeczne i etyczne za inicjacją seksualną w małżeństwie, • wskazać na problemy związane z przedmiotowym traktowaniem człowieka w dziedzinie seksualnej. Uczennica uświadomi sobie: • potrzebę wypracowania postawy odpowiedzialności za wybory związane z aktywnością seksualną i miłością.	1. Problemy z przedmiotowym traktowaniem człowieka w dziedzinie seksualnej. 2. Miłość, szacunek i odpowiedzialność w relacji chłopak – dziewczyna. 3. Przedwczesna inicjacja seksualna – przyczyny, profilaktyka. 4. Skutki przedwczesnej inicjacji seksualnej: • skutki psychiczne, • infekcje dróg rodnych, • choroby przenoszone drogą płciową, w tym AIDS, • ciąża nastolatki.
9. Przedwczesna inicjacja seksualna (lekcja dla grupy chłopców) Wymagania ogólne: IV, V Wymagania szczegółowe: II.6, III.6, III.7, III.8	Uczeń potrafi: • określić, czym jest przedwczesna inicjacja seksualna, • scharakteryzować związek między aktywnością seksualną a miłością, szacunkiem i odpowiedzialnością, • przedstawić skutki przedwczesnej inicjacji seksualnej, • wymienić argumenty biomedyczne, psychiczne, społeczne i etyczne za inicjacją seksualną w małżeństwie, • wskazać na problemy związane z przedmiotowym traktowaniem człowieka w dziedzinie seksualnej. Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę wypracowania postawy odpowiedzialności za wybory związane z aktywnością seksualną i miłością.	1. Problemy z przedmiotowym traktowaniem człowieka w dziedzinie seksualnej. 2. Miłość, szacunek i odpowiedzialność w relacji chłopak – dziewczyna. 3. Przedwczesna inicjacja seksualna – przyczyny, profilaktyka. 4. Skutki przedwczesnej inicjacji seksualnej: • skutki psychiczne, • infekcje dróg rodnych, • choroby przenoszone drogą płciową, w tym AIDS, • ciąża nastolatki.
10. Choroby przenoszone drogą płciową	Uczeń potrafi: • podać główne przyczyny szerzenia się chorób przenoszonych drogą płciową,	1. Specyfika chorób przenoszonych drogą płciową – przyczyny ich szerzenia się. 2. Rodzaje chorób przenoszonych drogą

Wymagania ogólne: V Wymagania szczegółowe: III.9	• określić czynniki zwiększające ryzyko zakażenia, • wymienić czynniki chorobotwórcze, • dokonać charakterystyki jednostek chorobowych (rozwój, objawy), • wymienić sposoby prewencji chorób przenoszonych drogą płciową. Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę abstynencji seksualnej do małżeństwa jako skutecznej ochrony przed chorobami przenoszonymi drogą płciową.	płciową: czynniki chorobotwórcze, charakterystyka najważniejszych jednostek chorobowych, rozwój, objawy. 3. Skuteczna profilaktyka.
11. AIDS Wymagania ogólne: V Wymagania szczegółowe: III.9	Uczeń potrafi: • dokonać charakterystyki zakażenia HIV i choroby AIDS, • przedstawić historię epidemii AIDS w Polsce i na świecie, • wymienić sytuacje i zachowania, podczas których można zakazić się wirusem HIV, • omówić przebieg choroby AIDS, • opisać takie zachowania, które nie grożą zakażeniem się HIV. Uczeń uświadomi sobie, że: • swoboda seksualna jest zagrożeniem dla zdrowia a nawet życia człowieka.	1. Istota zakażenia HIV i choroby AIDS. 2. Historia epidemii AIDS na świecie i w Polsce. 3. Drogi przenoszenia zakażenia. 4. Przebieg choroby. 5. Profilaktyka. 6. Stosunek do chorych i żyjących z HIV.
12. Metody rozpoznawania płodności (lekcja dla grupy dziewcząt) Wymagania ogólne: V, VI Wymagania szczegółowe: III.1,2, IV.2,3,4, V.1,2,3,	Uczennica potrafi: • określić, na czym polega planowanie dzietności rodziny i jakie aspekty należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji prokreacyjnych, • wyjaśnić, na czym polega odpowiedzialność mężczyzny i kobiety za sferę seksualną i prokreację, • przedstawić fizjologię płodności i wymienić hormony warunkujące płodność kobiet i mężczyzn, • zaprezentować metody rozpoznawania płodności, ich przydatność w planowaniu rodziny i diagnostyce zaburzeń. Uczennica uświadomi sobie: • potrzebę wypracowania postawy odpowiedzialnego rodzicielstwa, • respektowania praw natury, ekologii rodziny	1. Planowanie rodziny: co oznacza, na czym polega? 2. Wspólna odpowiedzialność mężczyzny i kobiety za sferę seksualną i prokreację. 3. Płodność kobiety i mężczyzny 4. Wyznaczanie okresów płodności i niepłodności w cyklu owulacyjnym. 5. Metody naturalnego planowania rodziny: ich rodzaje w zależności od obserwowanych wskaźników. 6. Analiza przykładowej karty obserwacji. 7. Korzyści z obserwacji cyklu; diagnostyka zaburzeń
13. Metody rozpoznawania płodności (lekcja dla grupy chłopców) Wymagania ogólne: VI Wymagania szczegółowe: III.3,5, IV. 2,3, V.2,3, V.1,2,3	Uczeń potrafi: • określić na czym polega planowanie dzietności rodziny i jakie aspekty należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji prokreacyjnych, • wyjaśnić, na czym polega odpowiedzialność mężczyzny i kobiety za sferę seksualną i prokreację, • przedstawić fizjologię płodności i wymienić hormony warunkujące płodność kobiet i mężczyzn, • zaprezentować metody rozpoznawania płodności, ich przydatność w planowaniu rodziny i diagnostyce zaburzeń. Uczeń uświadomi sobie: • potrzebę wypracowania postawy odpowiedzialnego rodzicielstwa, • respektowania praw natury, ekologii rodziny.	1. Planowanie rodziny: co oznacza, na czym polega? 2. Wspólna odpowiedzialność mężczyzny i kobiety za sferę seksualną i prokreację. 3. Płodność kobiety i mężczyzny. 4. Wyznaczanie okresów płodności i niepłodności w cyklu owulacyjnym. 5. Metody naturalnego planowania rodziny: ich rodzaje w zależności od obserwowanych wskaźników. 6. Analiza przykładowej karty obserwacji. 7. Korzyści z obserwacji cyklu.

14. Antykoncepcja i środki wczesnoporonne (lekcja dla grupy dziewcząt) Wymagania ogólne: VI Wymagania szczegółowe: V.1, V.5, V.6	Uczennica potrafi: • podać definicję antykoncepcji i środków wczesnoporonnych, • wymienić rodzaje środków antykoncepcyjnych, • opisać mechanizm działania środków antykoncepcyjnych i wczesnoporonnych, • dokonać oceny stosowania poszczególnych środków w różnych aspektach, np. medycznym, ekologicznym i etycznym, • odróżnić działanie środka antykoncepcyjnego od wczesnoporonnego. Uczennica uświadomi sobie, że: • płodność i planowanie rodziny jest wspólną sprawą kobiety i mężczyzny; troska o zdrowie dotyczy ich obojga.	1. Wybór między NPR a antykoncepcją – wyborem postawy życiowej wobec płodności człowieka. 2. Definicja antykoncepcji. 3. Podział środków antykoncepcyjnych ze względu na sposób ich działania: mechaniczne, chemiczne, hormonalne. 4. Skuteczność i działania uboczne poszczególnych grup środków antykoncepcyjnych. 5. Środki wczesnoporonne, mechanizm działania; aspekt etyczny ich stosowania. 6. Planowanie rodziny – wspólną sprawą kobiety i mężczyzny.
15. Antykoncepcja i środki wczesnoporonne (lekcja dla grupy chłopców) Wymagania ogólne: VI Wymagania szczegółowe: V.1, V.5, V.6	Uczeń potrafi: • podać definicję antykoncepcji i środków wczesnoporonnych, • wymienić rodzaje środków antykoncepcyjnych, • opisać mechanizm działania środków antykoncepcyjnych i wczesnoporonnych, • dokonać oceny stosowania poszczególnych środków w różnych aspektach, np. medycznym, ekologicznym i etycznym, • odróżnić działanie środka antykoncepcyjnego od wczesnoporonnego. Uczeń uświadomi sobie: • że płodność i planowanie rodziny jest wspólną sprawą kobiety i mężczyzny; troska o zdrowie dotyczy ich obojga.	1. Wybór między NPR a antykoncepcją – wyborem postawy życiowej wobec płodności człowieka. 2. Definicja antykoncepcji. 3. Podział środków antykoncepcyjnych ze względu na sposób ich działania: mechaniczne, chemiczne, hormonalne. 4. Skuteczność i działania uboczne poszczególnych grup środków antykoncepcyjnych. 5. Środki wczesnoporonne, mechanizm działania; aspekt etyczny ich stosowania. 6. Planowanie rodziny – wspólną sprawą kobiety i mężczyzny.
16. Niepłodność i wielkie pragnienie dziecka Wymagania ogólne: VI Wymagania szczegółowe: V.4, V.10, V.11	Uczeń potrafi: • omówić główne funkcje płciowości, • określić, czym jest zdrowie prokreacyjne, • wskazać sposoby zapobiegania niepłodności, • omówić rodzaje technik sztucznego zapłodnienia i ich skuteczność, • przedstawić naprotechnologię jako sposób leczenia niepłodności, • scharakteryzować techniki sztucznego zapłodnienia, przedstawić ich konsekwencje medyczne i dokonać ich moralnej oceny. Uczeń uświadomi sobie: • że rodzicielstwo zastępcze lub adopcja może być źródłem satysfakcji i spełnienia w rodzicielstwie.	1. Główne funkcje płciowości: wyrażanie miłości, budowanie więzi i rodzicielstwo. 2. Przyczyny niepłodności i czynniki obniżające płodność. 3. Zdrowie prokreacyjne i sposoby zapobiegania chorobie niepłodności (profilaktyka). 4. Rodzaje niepłodności. 5. Techniki sztucznego zapłodnienia: • sztuczna inseminacja (3 fazy), • zapłodnienie in vitro (4 etapy); skuteczność. 6. Medyczne konsekwencje in vitro dla dziecka i kobiety oraz moralna ocena. 7. Naprotechnologia – diagnostyka – leczenie – skuteczność. 8. Adopcja i rodzicielstwo zastępcze; ich znaczenie dla dzieci; rodziców i społeczeństwa.
17. Inicjacja seksualna. Czy warto czekać? Wymagania ogólne: II, IV, V Wymagania szczegółowe:	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, na czym polega odpowiedzialność w sferze seksualnej, • przedstawić argumenty natury psychologicznej, zdrowotnej, społecznej i moralnej za inicjacją w małżeństwie,	1. Odpowiedzialność za sferę seksualną. 2. Ryzykowne zachowania w sferze seksualnej a poczucie bezpieczeństwa. 3. Argumenty psychologiczne, zdrowotne, społeczne i moralne za inicjacją seksualną w małżeństwie.

II.6, III.2, III.7, VI.2	- rozwiązać obiegowe mity dot. inicjacji seksualnej: „trzeba się sprawdzić”, argument „kota w worku”, „wszyscy tak robią”, „wystarczy tylko się zabezpieczyć” itp. Uczeń uświadomi sobie, że: - budowanie więzi między mężczyzną i kobietą wymaga wiedzy oraz przyjęcia i respektowania norm etycznych nastolatków.	4. Mity o aktywności seksualnej. 5. Miłość i szacunek w relacjach chłopak – dziewczyna.
18. Dojrzałość do małżeństwa Wymagania ogólne: VI Wymagania szczegółowe: I.1, III.12, VI.1	Uczeń potrafi: - uzasadnić, dlaczego okres narzeczeństwa jest istotny w przygotowaniu do małżeństwa, - wymienić i scharakteryzować rodzaje dojrzałości do małżeństwa, - omówić kryteria wyboru współmałżonka i podać motywy zawierania małżeństwa, - dokonać charakterystyki czynników warunkujących trwałość i powodzenie relacji małżeńskiej, - przedstawić wewnętrzne i zewnętrzne zagrożenia rodziny, - wymienić akty prawne chroniące życie małżeńskie i rodzinne. Uczeń uświadomi sobie: - potrzebę stwarzania w małżeństwie i rodzinie klimatu miłości, szacunku, troski i bezpieczeństwa.	- Narzeczeństwo – przygotowaniem do małżeństwa. - Dojrzałość do małżeństwa: fizyczna, psychiczna, prawna, ekonomiczna. - Kryteria wyboru współmałżonka i motywy zawierania małżeństwa. - Czynniki warunkujące trwałość i powodzenie relacji małżeńskiej. - Współczesne zagrożenia rodziny: wewnętrzne i zewnętrzne. - Normy chroniące życie małżeńskie i rodzinne (prawo rodzinne).
19. Wobec choroby, cierpienia i śmierci Wymagania ogólne: II, IV Wymagania szczegółowe: IV.4, IV.9, V.10	Uczeń potrafi: - opisać sytuację rodziny, która troszczy się o osoby chore i niepełnosprawne, - zaproponować sposoby pomocy (wolontariat) rodzinie z potrzebami, - przedstawić sytuację rodziny, w której zmarło dziecko po lub przed urodzeniem, - opisać postawę członków rodziny wobec osoby umierającej, - przedstawić etapy przeżywania żałoby. Uczeń uświadomi sobie, że: - jest ogniwem w łańcuchu pokoleń i powinien zachować pamięć o przodkach.	- Rodzina i troska o osoby chore, niepełnosprawne oraz w podeszłym wieku. - Potrzeba wyrażania miłości i bliskości osobie umierającej. - Doświadczenie śmierci w rodzinie, również dziecka przed narodzeniem. - Przeżywanie żałoby, jej etapy. - Wyciszenie i pozytywne nastawienie do przyszłości. - Pamięć o zmarłych.